

Věc C-336/20**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

24. července 2020

Předkládající soud:

Landgericht Ravensburg (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

7. července 2020

Žalobce:

QY

Žalovaná:

Bank 11 für Privatkunden und Handel GmbH

Předmět původního řízení

Smlouva o spotřebitelském úvěru – Povinné informace – Směrnice 2008/48/ES – Právo odstoupit od smlouvy – Informace o možnosti mimosoudního řešení sporů – Zánik práva na odstoupení od smlouvy – Mezinárodní právo – Oprávnění samosoudce podat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Předmět a právní základ předběžné otázky

Výklad unijního práva, článek 267 SFEU

Předběžné otázky

1. K fikci zákonnosti podle čl. 247 § 6 odst. 2 třetí věty, § 12 odst. 1 třetí věty EGBGB
  - a) Jsou čl. 247 § 6 odst. 2 třetí věta a čl. 247 § 12 odst. 1 třetí věta EGBGB, v rozsahu, ve kterém prohlašují, že smluvní ustanovení

odporující požadavkům stanoveným v čl. 10 odst. 2 písm. p) směrnice 2008/48/ES splňují požadavky čl. 247 § 6 odst. 2 první a druhé věty EGBGB a požadavky čl. 247 § 12 odst. 1 druhé věty bodu 2 písm. b) EGBGB, v rozporu s čl. 10 odst. 2 písm. p) a čl. 14 odst. 1 směrnice 2008/48/ES?

Pokud ano:

- b) Vyplývá z unijního práva, zejména z čl. 10 odst. 2 písm. p) a čl. 14 odst. 1 směrnice 2008/48/ES, že čl. 247 § 6 odst. 2 třetí věta a čl. 247 § 12 odst. 1 třetí věta EGBGB se nepoužijí v rozsahu, ve kterém prohlašují, že smluvní ustanovení odporující požadavkům stanoveným v čl. 10 odst. 2 písm. p) směrnice 2008/48/ES splňují požadavky čl. 247 § 6 odst. 2 první a druhé věty EGBGB a požadavky čl. 247 § 12 odst. 1 druhé věty bodu 2 písm. b) EGBGB?

V případě záporné odpovědi na otázku II. 1. b):

2. K informacím, které mají být uvedeny podle čl. 10 odst. 2 směrnice 2008/48/ES
- a) Je třeba čl. 10 odst. 2 písm. a) směrnice 2008/48/ES vykládat v tom smyslu, že u druhu úvěru je případně třeba uvést, že se jedná o smlouvu o vázaném úvěru?

Pokud ne:

- b) Je třeba čl. 10 odst. 2 písm. l) směrnice 2008/48/ES vykládat v tom smyslu, že úroková sazba použitelná v případě opožděných plateb platná při uzavření úvěrové smlouvy musí být sdělena jako absolutní číslo, přinejmenším ale musí být jako absolutní číslo uvedena platná referenční úroková sazba [v tomto případě základní úroková sazba podle § 247 BGB (Bürgerliches Gesetzbuch, občanský zákoník)], ze které se navýšením (v tomto případě o pět procentních bodů podle § 288 odst. 1 druhé věty BGB) vypočte platná úroková sazba použitelná v případě opožděných plateb?

Pokud ne:

- c) Je třeba čl. 10 odst. 2 písm. t) směrnice 2008/48/ES vykládat tak, že v textu úvěrové smlouvy musejí být sděleny podstatné formální předpoklady pro mimosoudní urovnávání stížností a prostředků nápravy?

V případě kladné odpovědi na některou z výše uvedených otázek II. 2. a) až c)

- d) Je třeba čl. 14 odst. 1 druhou větou písm. b) směrnice 2008/48/ES vykládat v tom smyslu, že lhůta pro odstoupení od smlouvy začíná běžet pouze tehdy, pokud informace podle čl. 10 odst. 2 směrnice 2008/48/ES byly poskytnuty v úplné a obsahově správné podobě, aniž záleží na tom, zda je absence nebo nesprávnost informace způsobila ovlivnit možnost spotřebitele posoudit rozsah jeho povinnosti?

V případě kladné odpovědi na výše uvedené otázky II. 1. a) a/nebo jednu z otázek II. 2. a) až c):

3. K zániku práva na odstoupení od smlouvy podle čl. 14 odst. 1 první věty směrnice 2008/48/ES:

- a) Podléhá právo na odstoupení od smlouvy podle čl. 14 odst. 1 první věty směrnice 2008/48/ES zániku?

Pokud ano:

- b) Jedná se u zániku práva o časové omezení práva na odstoupení od smlouvy, které musí být upraveno v zákoně přijatém parlamentem?

Pokud ne:

- c) Je podmínkou námitky zániku práva ze subjektivního hlediska to, že spotřebitel věděl o existenci svého práva na odstoupení od smlouvy nebo je za tuto neznalost alespoň odpovědný ve smyslu hrubé nedbalosti?

Pokud ne:

- d) Brání možnost věřitele poskytnout dlužníkovi dodatečně informace podle čl. 14 odst. 1 druhé věty písm. b) směrnice 2008/48/ES, a tím vyvolat běh lhůty pro odstoupení od smlouvy, použití pravidel o zániku práva podle zásady dobré víry?

Pokud ne:

- e) Je výše uvedené slučitelné s platnými zásadami, kterými je vázán německý soudce podle Ústavy, a pokud ano, jak má německý orgán aplikující právo vyřešit konflikt mezi závaznými normami mezinárodního práva a požadavky Soudního dvora Evropské unie?

Nezávisle na odpovědi na výše uvedené otázky II. 1. až 3.:

4. K oprávnění samosoudce předložit žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 267 odst. 2 SFEU

Je § 348a odst. 2 bod 1 ZPO (Zivilprozessordnung - občanský soudní řád), v rozsahu, v němž se tato úprava vztahuje i na vydávání usnesení o předložení žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 267 odst. 2 SFEU, neslučitelný s oprávněním vnitrostátních soudů předložit žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 267 odst. 2 SFEU, takže jej nelze použít na vydání usnesení o žádosti o předběžné otázce?

Uvedené unijněprávní předpisy

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále jen „směrnice 2008/48“), zejména čl. 10 odst. 2 písm. a), b), l), p) a t)

Uvedené vnitrostátní předpisy

Grundgesetz (GG - Ústava), zejména článek 25

Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (EGBGB) (uvozovací zákon k občanskému zákoníku), čl. 247 § 3, §6, § 7 a § 12

Bürgerliches Gesetzbuch (BGB) (občanský zákoník), zejména §§ 242, 247, 288, 314, 355, 356b, 357, 357a, 358, 491a, 492, 495

Zivilprozessordnung (ZPO) (občanský soudní řád), zejména § 348a odst. 2 bod 1

Stručné vylíčení skutkového stavu a řízení

- 1 Žalobce uzavřel se žalovanou dne 1. září 2016 smlouvu o půjčce částky 21 716,33 eur, která byla z převážné části vázána na koupi vozidla u prodejce aut pro soukromé užití. Žalovaná využila při přípravě a uzavření smlouvy o půjčce pomoci prodávající. Proávající fungovala zejména jako zprostředkovatel půjčky žalované a použila smluvní formuláře, které poskytla žalovaná. Podle smlouvy o půjčce činila kupní cena 23 521 eur a cena 20 521 eur, která zbyla po odečtení zálohy ve výši 3 000 eur, a jednorázová částka na pojištění schopnosti splácat ve výši 1 195,33 eur, měly být financovány pomocí půjčky.
- 2 Ve smlouvě o půjčce bylo sjednáno splácení půjčky ve 47 měsíčních splátkách ve stejné výši a poslední splátce ve výši 12 522,60 eur do dne 15. ledna 2020. Půjčka byla žalobci vyplacena v září 2016. Žalobce pravidelně hradil sjednané splátky.
- 3 Ohledně odstoupení od smlouvy o půjčce obsahuje smlouva tento údaj: „Dlužník může odstoupit od smlouvy během 14 dnů bez udání důvodu. Lhůta začíná běžet po uzavření smlouvy, avšak až poté, co dlužník obdržel všechny povinné údaje podle § 492 odst. 2 BGB (např. údaje o druhu půjčky, údaje o čisté výši jistiny, údaje o době trvání smlouvy).“ Emailem ze dne 22. srpna 2019 žalobce odvolal svůj projev vůle směřující k uzavření smlouvy o půjčce.

- 4 Žalobce má za to, že odstoupení od smlouvy je účinné, protože lhůta pro odstoupení od smlouvy nezačala běžet z důvodu nejasných informací o odstoupení od smlouvy a chybných povinných údajů. Žalobce tedy požaduje od žalované vrácení dosud zaplacených splátek a zálohy zaplacené prodávající včetně splátek zaplacených po odstoupení od smlouvy, se splatností do sedmi dnů po předání zakoupeného vozidla.
- 5 Žalovaná považuje žalobu za neopodstatněnou, jelikož žalobci řádně poskytla jak informace o odstoupení od smlouvy, tak i všechny údaje, které mají být uvedeny. Pro informace o odstoupení od smlouvy použila zákonem stanovený vzor. Smluvní ustanovení o odstoupení od smlouvy tedy podle jejího názoru odpovídá zákonným požadavkům, a proto je odstoupení od smlouvy opožděné. Krom toho žalovaná podpůrně tvrdí, že nesprávné povinné údaje nepředstavují to samé jako chybějící informace, takže lhůta pro odstoupení od smlouvy začala běžet i v případě nesprávných povinných údajů, avšak žalovaná považuje přinejmenším odvolávání se na nesprávnost údajů za zneužití práva. Žalovaná dále vznáší námitku zániku práva, jelikož od uzavření smlouvy až k odstoupení od ní uběhly přibližně tři roky.

Stručné vylíčení odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 6 Úspěch žaloby závisí na tom, zda odstoupení od smlouvy o půjčce bylo účinné a zda se věřitel může případně dovolávat námitky zániku práva nebo námitky zneužívajícího výkonu práva na odstoupení od smlouvy.
- 7 Podmínkou účinnosti prohlášení žalobce o odstoupení od smlouvy je, aby lhůta pro odstoupení od smlouvy v délce dvou týdnů upravená v § 355 odst. 2 první větě BGB při prohlášení o odstoupení od smlouvy ještě neuplynula. Podle § 356b odst. 2 první věty BGB nezačne lhůta pro odstoupení od smlouvy běžet, pokud povinné údaje podle § 492 odst. 2, čl. 247 § 6 až § 13 EGBGB, nejsou v úvěrové smlouvě v plném rozsahu obsaženy. V takovém případě začíná lhůta běžet podle § 356b odst. 2 druhé věty BGB až tehdy, kdy byly povinné údaje dodatečně poskytnuty. V projednávané věci by bylo namístě vycházet zejména z neúplných povinných údajů, pokud informace o odstoupení od smlouvy nebyla poskytnuta řádně nebo úvěrová smlouva obsahovala alespoň jeden ze zákonem stanovených údajů v neúplné nebo nesprávné podobě.
- 8 I když vzájemné smluvní povinnosti byly v době odstoupení od smlouvy již z velké části splněny, bylo odstoupení od smlouvy v zásadě ještě přípustné, jelikož německé právo nestanoví zánik práva na odstoupení od smlouvy pro smlouvy o spotřebitelských úvěrech.
- 9 K jednotlivým předběžným otázkám uvádí předkládající soud toto:
- 10 K otázkám 1a) a b): Soudní dvůr v nedávném rozsudku ze dne 26. března 2020, Kreissparkasse Saarlouis (C- 66/19, EU:C:2020:242) rozhodl, že čl. 10 odst. 2 písm. p) směrnice 2008/48 je třeba vykládat v tom smyslu, že mezi informace,

kteře mají být podle tohoto ustanovení jasně a výstižně uvedeny v úvěrové smlouvě, patří podmínky počítání lhůty pro odstoupení od smlouvy stanovené v čl. 14 odst. 1 druhém pododstavci této směrnice a že brání tomu, aby úvěrová smlouva odkazovala, pokud jde o informace uvedené v článku 10 této směrnice, na vnitrostátní ustanovení, které samo odkazuje na jiná ustanovení práva dotčeného členského státu. V souvislosti s tímto rozsudkem je předkládající soud toho názoru, že v projednávaném případě informace obsažená ve smlouvě o půjčce týkající se možnosti odstoupení od smlouvy obsahuje nepřijatelný odkaz ve smyslu tohoto rozsudku. Je tedy sporné, zda je třeba jako důsledek tohoto rozsudku považovat informaci o odstoupení od smlouvy za nedostatečnou, takže nezačala běžet lhůta pro odstoupení od smlouvy z důvodu nedostatečných informací. V důsledku toho by bylo třeba považovat odstoupení od smlouvy žalobce za účinné.

- 11 Článek 247 § 6 odst. 2 třetí věta EGBGB a čl. 247 § 12 odst. 1 třetí věta EGBGB, který se navíc použije u vázaných smluv, stanoví, že ustanovení smlouvy odpovídající ve zvýrazněné a jasné uspořádané formě vzoru podle přílohy 7 k čl. 247 § 6 odst. 2 a § 12 odst. 1 EGBGB splňuje požadavky čl. 247 § 6 odst. 2 první a druhé věty, jakož i čl. 247 § 12 odst. 1 druhé věty bodu 2 písm. b) EGBGB (takzvaná fikce zákonnosti). V projednávané věci odpovídá informace o odstoupení od smlouvy tomuto vzoru, takže informaci o odstoupení od smlouvy je třeba považovat podle vnitrostátních právních předpisů za bezvadnou.
- 12 Je však sporné, zda výše uvedený rozsudek Soudního dvora tomuto pojetí nebrání. Bundesgerichtshof (BGH) (Spolkový soudní dvůr, Německo) měl za to, že existují překážky pro provedení a tím dodržení této judikatury, jelikož nemůže čl. 247 § 6 odst. 2 třetí větu EGBGB vykládat proti výslovnému nařízení zákonodárce v souladu s unijním právem. BGH se domnívá, že jednoznačné znění, smysl a účel normy a legislativní historie brání konformnímu výkladu se směrnicí.
- 13 Předkládající soud má však pochybnosti, zda je tento názor slučitelný s unijním právem. Poukazuje na to, že vnitrostátní soud, pokud nemá možnost podat výklad vnitrostátního ustanovení v souladu s unijním právem, může mít v určitých případech povinnost nepoužít vnitrostátní ustanovení, protože unijní právo se v tomto ohledu použije přednostně. Předkládající soud však rovněž konstatuje, že v judikatuře Soudního dvora nejsou zásady relevantní pro přednostní použití objasněny definitivně, neboť Soudní dvůr v souvislosti se směrnicí 2008/48 ponechal tuto otázku dosud otevřenou (viz rozsudek ze dne 21. dubna 2016, Radlinger a Radlingerová, C- 377/14, EU:C:2016:283, body 76 až 79).
- 14 Pro přednostní použití směrnice 2008/48 hovoří podle předkládajícího soudu to, že účelem směrnice je podle jejího bodu 6 odůvodnění odstranit překážky pro dobře fungující vnitřní trh spotřebitelských úvěrů. Tento cíl je odůvodněn v primárním právu v článku 114 SFEU. Krom toho má směrnice 2008/48 podle ustálené judikatury Soudního dvora uskutečnit vysokou úroveň ochrany spotřebitele (rozsudek ze dne 11. září 2019, Lexitor, C- 383/18, EU:C:2019:702, bod 29), a tento cíl je uveden v primárním právu v článku 12 a článku 169 SFEU.

Těmto cílům by odporovalo, pokud by v hlavních bodech došlo k odklonu od takových standardů směrnice, jako je informace pro spotřebitele o odstoupení od smlouvy.

- 15 Ve prospěch zásady přednosti hovoří podle názoru předkládajícího soudu rovněž to, že směrnice 2008/48 obsahuje v souvislosti s informacemi, které musí být poskytnuty spotřebiteli při uzavření smlouvy, podrobná ustanovení článků 10 a 14, od kterých se členské státy podle čl. 22 odst. 1 této směrnice nesmějí odchýlit. Pokud by se německý zákonodárce chtěl od tohoto vědomě odchýlit koncepcí čl. 247 § 6 odst. 2 třetí věty a čl. 247 § 12 odst. 1 třetí věty EGBGB, pak by došlo k vědomému obejití směrnice 2008/48 v její klíčové oblasti. V případě vědomého obejití směrnice vnitrostátním zákonodárcem by zřejmě mohlo být požadováno, stejně jako u porušení všeobecných zásad unijního práva, aby směrnice měla přímý účinek, takž by odlišné vnitrostátní ustanovení bylo nepoužitelné.
- 16 K otázkám 2a) až c): Úvahy předkládajícího soudu v těchto otázkách odpovídají v zásadě úvahám k otázkám 1, 3a a 6, obsaženým v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce C-187/20.
- 17 K otázce 2d): Je sporné, zda každý nesprávný údaj z informací, které musejí být poskytnuty podle článku 10 směrnice 2008/48, vede k tomu, že lhůta pro odstoupení od smlouvy nezačne běžet, nebo to platí jen pro zcela chybějící údaje, avšak nikoli pro nesprávné údaje.
- 18 Pro zodpovězení této otázky záleží na tom, jak je třeba chápat čl. 14 odst. 1 směrnice 2008/48, podle kterého lhůta pro odstoupení od smlouvy začíná běžet až po poskytnutí údajů podle článku 10 této směrnice. Předkládající soud se kloní k názoru, že nesprávné informace mají tutéž váhu jako chybějící informace, jelikož spotřebitel má být při uzavření úvěrové smlouvy informován jasně a výstižně (bod 31 odůvodnění směrnice 2008/48) a směrnicí má být dosažena vysoká úroveň ochrany spotřebitele (rozsudek ze dne 11. září 2019, Lexitor, C- 383/18, EU:C:2019:702, bod 29).
- 19 Podle názoru předkládajícího soudu není správná domněnka, že nesprávnost informace musí být způsobilá odradit spotřebitele od využití jeho práva na odstoupení od smlouvy, neboť směrnice 2008/48 podle svého znění takové omezení nemá. Účel směrnice, aby byl spotřebitel při uzavření smlouvy informován jasně a výstižně, hovoří jasně pro to, že právo odstoupit od smlouvy podle čl. 14 odst. 1 této směrnice trvá tak dlouho, dokud nejsou informace podle čl. 14 odst. 1 druhé věty písm. b) a článku 10 směrnice 2008/48 dodatečně poskytnuty. Pouze tímto striktním výkladem může být efektivně zajištěno, že spotřebitel bude ve skutečnosti informován v předepsané formě.
- 20 K otázkám 3a) až e), které se týkají zániku práva. Předkládající soud vysvětluje, že zánik práva se v německých právních předpisech považuje za případ nepřipustného výkonu práva z důvodu nekonzistentního jednání, přičemž porušení spočívá v nepoctivém zmeškání výkonu práva. Podmínkou zániku práva je to, že

oprávněné osobě náleží právo, které delší čas neuplatňuje, ačkoli ve skutečnosti mohla, a že povinná osoba se mohla připravit na to a také se zařídila, že oprávněná osoba své právo nevyužívala. Uplatní-li nicméně oprávněná osoba své právo nyní, toto uplatnění práva porušuje z důvodu protichůdnosti současného jednání ve srovnání s dřívějším jednáním oprávněného ustanovení § 242 BGB (dobrá víra).

- 21 Podle názoru předkládajícího soudu je však sporné, zda je možné použít tato pravidla o zániku práva na právo spotřebitele odstoupit od smlouvy u smlouvy o spotřebitelském úvěru (otázka 3a). Podle čl. 14 odst. 1 druhé věty písm. a) a b) směrnice 2008/48 začíná čtrnáctidenní lhůta pro odstoupení od smlouvy běžet buď dnem uzavření smlouvy, nebo dnem, kdy spotřebitel obdrží informace v souladu s článkem 10, pokud tento den nastane později než den uzavření úvěrové smlouvy. Lze z toho vyvodit, že odstoupení od smlouvy je časově neomezené, pokud spotřebitel nedostane informace podle článku 10 směrnice 2008/48. Krom toho lze z čl. 14 odst. 1 druhé věty písm. b) této směrnice vyčíst, že věřitel má poskytnutím informací podle článku 10 této směrnice kdykoli možnost spustit běh lhůty pro odstoupení od smlouvy. Je tedy nasnadě, že tato právní úprava období, ve kterém může být právo na odstoupení od smlouvy vykonáno, je taxativní a krom ní není prostor pro časové omezení práva na odstoupení od smlouvy prostřednictvím námitky zániku práva.
- 22 Pokud by byl zánik práva odstoupit od smlouvy podle unijního práva přípustný, vyvstává otázka (3b)), zda zánik práva jako časové omezení práva odstoupit od smlouvy vyžaduje zákonnou právní úpravu. Předkládající soud považuje za nepřipustné, aby vnitrostátní soud odvoláním se na dobrou víru nepřihlédl k jasnému nařízení ve specifickém aktu sekundárního práva a jeho provedení. V německých právních předpisech se totiž zánik práva opírá o zákonné všeobecné ustanovení § 242 BGB, které však neobsahuje konkrétní skutkovou podstatu zániku práva. Konkrétní podobu získává spíš prostřednictvím judikatury. Tento právní základ není transparentní, protože podstatné podmínky zániku práva nejsou dány a krom toho judikatura je neposuzuje jednotně. Existuje tak nebezpečí, že možnost uplatňovat právo odstoupit od smlouvy bez časového omezení, kterou vědomě zvolil německý zákonodárce, bude extenzivním použitím § 242 BGB oslabena. Předkládající soud má tedy za to, že zánik práva spotřebitele na odstoupení od smlouvy v oblasti působnosti směrnice 2008/48 se nemůže opírat o judikaturu, nýbrž pouze o zákon přijatý zákonodárcem, který upraví podstatné podmínky zániku práva.
- 23 Dále je třeba objasnit, jaké unijněprávní podmínky má námitka zániku práva ze subjektivního hlediska (3c)). Úvahy předkládajícího soudu k této otázce se v zásadě kryjí s úvahami k otázce 7 žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce C-187/20 a k otázce 4 žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce C-155/20.
- 24 Bude-li předběžná otázka 3c zodpovězena záporně, vyvstává pro předkládající soud otázka, zda možnost věřitele poskytnout dlužníkovi dodatečně informace podle čl. 14 odst. 1 druhé věty písm. b) směrnice 2008/48 a tím vyvolat plynutí

lhůty pro odstoupení od smlouvy brání použití pravidel o zániku práva podle dobré víry. Pro předkládající soud nepřichází v úvahu v případě, že nebyly řádně poskytnuty údaje podle čl. 10 odst. 2 této směrnice, dovolávat se *a priori* námitky zániku práva, neboť podle ustálené judikatury Soudního dvora se povinná osoba nemůže platně dovolávat důvodů právní jistoty k nápravě situace způsobené vlastním nedodržením požadavků vyplývajících z unijního práva, které spočívají v poskytnutí souboru informací oprávněné osobě o odstoupení od smlouvy (rozsudky ze dne 19. prosince 2013, Endress, C- 209/12, EU:C:2013:864, bod 30; a ze dne 13. prosince 2001, Heininger, C- 481/99, EU:C:2001:684, bod 47).

- 25 V případě záporné odpovědi na předběžnou otázku 3d) je třeba ověřit, zda je tento závěr slučitelný se zásadami, kterými je německý soud vázán, a jak by měl německý orgán aplikující právo vyřešit konflikt mezi závaznými normami mezinárodního práva a požadavky unijního práva (otázka 3e)).
- 26 Institut zániku práva patří ke všeobecným zásadám mezinárodního práva. Tyto všeobecné zásady jsou součástí spolkového práva a mají podle čl. 25 odst. 2 Grundgesetz přednost před zákony. Jsou tedy pro německý soud závazné.
- 27 Možnost zániku práva je v mezinárodním právu uznána. V mezinárodněprávní literatuře je ovšem nesporné, že osoba oprávněná pro výkon práva musí o svém právu vědět. U pouhé nečinnosti nemůže právo zaniknout. V důsledku toho může německý soud konstatovat zánik výkonu práva spotřebitele na odstoupení od smlouvy pouze tehdy, pokud oprávněné osobě bylo známo nebo nebylo známo z důvodu hrubé nedbalosti, že jí vůbec náleží právo na odstoupení od smlouvy.
- 28 Pokud by se tedy unijněprávní zásady platné pro zánik výkonu práva spotřebitele na odstoupení od smlouvy u smluv o spotřebitelských úvěrech odchylovaly od závazných mezinárodněprávních norem, musel by Soudní dvůr v oblasti působnosti směrnice 2008/48 objasnit, podle kterých právních norem se má vnitrostátní soudce v takovém konfliktu norem řídit.
- 29 Relevanci otázek 3a) až e) pro rozhodnutí sporu, který byl u soudu zahájen, shrnuje předkládající soud takto: Je-li zánik výkonu práva na odstoupení od smlouvy podle čl. 14 odst. 1 první věty směrnice 2008/48
  - *a priori* vyloučen,
  - nebo musí být v každém případě založen na parlamentním zákoně,
  - nebo jeho podmínkou je v každém případě alespoň neznalost z důvodu hrubé nedbalosti,
  - nebo v každém případě nepřichází v úvahu v případě chybějícího dodatečného poučení,

- nebo v každém případě je neslučitelný se závaznými normami mezinárodního práva, pokud neznalost oprávněné osoby není zaviněna alespoň hrubou nedbalostí,

nemůže se žalovaná v projednávané věci dovolávat námitky zániku práva.

- 30 K otázce 4: Tato otázka se týká oprávnění samosoudce, jemuž senát postoupil rozhodnutí o sporu, předložit Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce. Toto oprávnění je podle vnitrostátních právních předpisů sporné.
- 31 Předkládající soud odkazuje na dvě rozhodnutí BGH, ve kterých tento soud vytýká, že samosoudce před tím, než se obrátil na Soudní dvůr, nepředložil věc senátu k rozhodnutí o převzetí věci. BGH to posoudil jako procesní pochybení samosoudce a spatřoval v tom porušení zásady zákonného soudce podle čl. 101 odst. 1 druhé věty GG.
- 32 V rozsudku ze dne 13. prosince 2018, *Rittinger a další*, C- 492/17, EU:C:2018:1019, body 30 a násl., však Soudní dvůr zdůraznil, že předložení žádosti samosoudcem je bez ohledu na dodržení vnitrostátních procesních předpisů z hlediska unijního práva přípustné. Soudní dvůr však nechal otevřenou otázku, zda je nepoužitelné vnitrostátní ustanovení omezující oprávnění předložit žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 33 Na základě kogentního ustanovení čl. 267 odst. 2 SFEU je předkládající soud toho názoru, že samosoudce nemůže mít povinnost předložit senátu věc o rozhodnutí o převzetí věci podle § 348a odst. 2 bodu 1 ZPO, pokud chce přijmout usnesení o předložení žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a žádá tedy o objasnění Soudní dvůr.
- 34 Nezávisle na této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce si předkládající soud vyhrazuje i možnost předložit případně Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavní soud, Německo) otázky, které vyplývají ze sporu, který projednává. Má totiž pochybnosti zejména o ústavnosti čl. 247 § 6 odst. 2 třetí věty a čl. 247 § 12 odst. 1 třetí věty EGBGB a o ústavnosti a souladu s mezinárodním právem pravidel o zániku práva relevantních pro právo na odstoupení od smlouvy, v každém případě ve výkladu podle judikatury nejvyššího soudu k právním předpisům o spotřebitelských úvěrech.
- 35 Nakonec předkládající soud poukazuje na to, že otázky, které předložil rozhodnutími ze dne 7. ledna 2020, 5. března 2020 a 31. března 2020, jež jsou již Soudním dvorem projednávány jako věci C-33/20, C-155/20 a C-187/20, se zčásti shodují s předběžnými otázkami 2a) až c) a 3c) a d) této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, a proto navrhuje spojení těchto věcí.